

มณฑลชิงไห่ (Qinghai Province)

1. ข้อมูลทั่วไป

1.1 ที่ตั้งและประชากร¹

มณฑลชิงไห่ มีพื้นที่ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือติดกับเขตปกครองตนเองซินเจียง ทิศตะวันตกเฉียงใต้ติดกับเขตปกครองตนเองทิเบต ทิศตะวันออกติดกับมณฑลกานซู และทิศใต้ติดกับมณฑลเสฉวน มีพื้นที่ทั้งสิ้น 720,000 ตารางกิโลเมตร เป็นมณฑลที่มีเนื้อที่ใหญ่เป็นอันดับที่ 4 ของประเทศจีน คิดเป็นร้อยละ 7.5 ของพื้นที่ทั้งประเทศ

ภูมิประเทศโดยทั่วไปของมณฑลชิงไห่เป็นภูเขาและหุบเขา มีที่ราบแอ่งกระทะอยู่ตอนกลางของมณฑล คือ ที่ราบแอ่งกระทะไคต้ามู่ (Chaidamu basin) มีความสูงจากระดับน้ำทะเลเฉลี่ย 3,000 เมตร ทิศเหนือและทิศตะวันออกเฉียงเหนือเป็นเทือกเขา โดยทิศตะวันออกเฉียงเหนือมีเทือกเขาทิวไหลหนานซาน และเทือกเขาชูลู่หนานซาน ทิศเหนือมีภูเขาอาร์เอ้อจิงซาน และยังมีเทือกเขาคุนหลุน ฉีเหลียน ถางกู่ โดยเทือกเขาส่วนใหญ่จะมีหิมะปกคลุมตลอดทั้งปี และในช่วงฤดูร้อนหิมะจากยอดเขาจะละลายกลายเป็นต้นกำเนิดของแม่น้ำสายต่างๆ ที่สำคัญ ได้แก่ แม่น้ำฉางเจียง (แยงซีเกียง) แม่น้ำหวงเหอ (แม่น้ำเหลือง) และแม่น้ำหลานชาง (แม่น้ำโขง)

มณฑลชิงไห่แบ่งการปกครองออกเป็น 6 เขต 1 พื้นที่ และ 1 เมือง ได้แก่ เขตปกครองตนเองชนชาติทิเบตไห่เป่ย์ เขตปกครองตนเองชนชาติทิเบตไห่หนาน เขตปกครองตนเองชนชาติทิเบตหวงหนาน เขตปกครองตนเองชนชาติทิเบตกว่าลั่ว เขตปกครองตนเองชนชาติทิเบตอวี๋ซู่ เขตปกครองตนเองชนชาติมองโกลไห่ซี พื้นที่ให้ตง และนครซีหนิง ซึ่งเป็นเมืองหลวง

รูปที่ 1.1 แผนที่มณฑลชิงไห่

ที่มา : <http://www.atimes.com/>

สิ้นปี 2557 มณฑลชิงไห่มีประชากรทั้งสิ้น 5.83 ล้านคน ในจำนวนนี้เป็นประชากรชาย 2.97 ล้านคน และประชากรหญิง 2.86 ล้านคน โดยประชากรร้อยละ 50.26 อาศัยอยู่ในเขตชนบท และที่เหลือร้อยละ 49.74 อยู่ในเขตเมือง มีอัตราการเกิดร้อยละ 14.67 และมีอัตราการตายร้อยละ 6.18 โดยประชากรร้อยละ 40.5 ประกอบอาชีพด้านอุตสาหกรรมภาคการบริการ ร้อยละ 36.6 ประกอบอาชีพด้านอุตสาหกรรมภาคการเกษตร

¹ ศูนย์ข้อมูลธุรกิจไทยในจีน(2559). ข้อมูลพื้นฐานมณฑลชิงไห่. สืบค้นเมื่อ 3 ตุลาคม 2559 จาก

<http://www.thaibizchina.com/thaibizchina/th/about-china/country/qinghai/>

และที่เหล็กร้อยละ 22.9 ทำงานในอุตสาหกรรมภาคการผลิต ทั้งนี้อัตราการว่างงานของประชากรในเขตเมืองอยู่ที่ร้อยละ 3.20²

1.2 ทรัพยากรธรรมชาติ

มณฑลชิงไห่เป็นมณฑลที่มีทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์ โดยเฉพาะบริเวณที่ราบแอ่งกระทะไคดามู (Chaidamu basin) ภูเขาและแม่น้ำจางจิน และแหล่งแร่โคปี ปัจจุบันมีการค้นพบทรัพยากรแร่ธาตุแล้วทั้งสิ้น 120 ชนิด แร่ธาตุที่สำคัญ ได้แก่ โพแทสเซียม โซเดียม แมกนีเซียม และลิเทียม เป็นต้น และยังมีปริมาณแร่โพแทสเซียมคาร์บอเนตสำรองในบริเวณทะเลสาบน้ำเค็มฉาร์ฮัน (Qarhan) ปริมาณมากถึง 145 ล้านตัน ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนกว่าร้อยละ 97 ของแร่โพแทสเซียมคาร์บอเนตทั้งประเทศ และทั้งมณฑลมีทะเลสาบน้ำเค็ม 30 กว่าแห่ง มีปริมาณเกลือสะสมรวมกว่า 70,000 ล้านตัน

มณฑลชิงไห่ยังเป็นต้นกำเนิดของแม่น้ำเหลือง แม่น้ำแยงซีเกียง และแม่น้ำโขงหรือหลานชาง อุดมสมบูรณ์ด้วยทรัพยากรน้ำ โดยทั้งมณฑลมีแม่น้ำทั้งสิ้น 108 สาย ซึ่งมีกำลังน้ำที่สามารถผลิตกระแสไฟฟ้าได้กว่า 18,000,000 กิโลวัตต์ นอกจากนี้มณฑลชิงไห่ยังมีทุ่งหญ้าปศุสัตว์อันกว้างใหญ่ นับเป็นมณฑลที่มีทุ่งหญ้ากว้างใหญ่ที่สุด 1 ใน 4 ของประเทศจีน โดยมีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับการปศุสัตว์ 31,600 ตารางกิโลเมตร คิดสัดส่วนเป็นร้อยละ 15 ของเขตทุ่งหญ้าที่เหมาะสมสำหรับการทำปศุสัตว์ของทั้งประเทศ มีการทำปศุสัตว์ ประเภทต่างๆ เช่น แกะ ม้า อูฐ และแพะ เป็นต้น โดยมีมณฑลชิงไห่ที่นับจัดเป็นเขตที่มีการเลี้ยงแกะมากเป็นอันดับที่ 3 ของจีน และมีพันธุ์สัตว์ป่ากว่า 1,000 ชนิด รวมทั้งมีทรัพยากรพืชที่หลากหลายสำหรับการทำยา อาทิ Chinese rhubarb ชะเอม และต้นโสมจำพวก *Panax pseudoginseng* เป็นต้น

1.3 เมืองสำคัญและเขตพัฒนาทางเศรษฐกิจ³

เมืองสำคัญ

ซีหนิง : เมืองหลวงของมณฑลชิงไห่ ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออก เป็นศูนย์กลางของมณฑลทั้งด้านการปกครอง เศรษฐกิจ วัฒนธรรม และการคมนาคม มีพื้นที่ทั้งหมด 7,649 ตารางกิโลเมตร เป็นพื้นที่เขตเมือง 350 ตารางกิโลเมตร มีชนชาติต่างๆ อาศัยอยู่รวม 37 ชนชาติหลัก ได้แก่ ชาวฮั่น หุย ถู๋ ทิเบต และมองโกล เป็นต้น

ลักษณะภูมิประเทศของนครซีหนิงเป็นที่ราบสูง ยอดเขาที่สูงที่สุดมีความสูงจากระดับน้ำทะเล 4,394 เมตร พื้นที่ในเขตเมืองมีความสูงจากระดับน้ำทะเล 2,261 เมตร และเนื่องจากภูมิประเทศเป็นที่ราบสูง ทำให้มีอากาศเบาบาง ฤดูร้อนและฤดูหนาวอากาศไม่ร้อนจัดหรือหนาวจัด อุณหภูมิเฉลี่ยทั้งปีประมาณ 4.9 องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุด 31 องศาเซลเซียส อุณหภูมิต่ำสุด -18 องศาเซลเซียส มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยต่อปี 379 มิลลิเมตร

อุตสาหกรรมหลักของนครซีหนิงคือ อุตสาหกรรมน้ำมัน ก๊าซธรรมชาติ ไฟฟ้า เหมืองแร่ และอุตสาหกรรมเบาอื่นๆ อาทิ อุตสาหกรรมพลาสติก กระดาษ และอาหาร เป็นต้น

² Statistical Bureau of Qinghai Province(2015). *Qinghai Statistical Yearbook 2015*. Beijing: China Statics Press, 2015

³ ศูนย์ข้อมูลธุรกิจไทยในจีน(2559). *เมืองสำคัญ/เขตพัฒนาเศรษฐกิจมณฑลชิงไห่*. สืบค้นเมื่อ 3 ตุลาคม 2559 จาก <http://www.thaibizchina.com/thaibizchina/th/about-china/country/qinghai/>

เขตพัฒนาเศรษฐกิจ

เขตพัฒนาเศรษฐกิจและเทคโนโลยีซีหนิง (Xining Economic and Technological Development Area) : เป็นเขตพัฒนาเศรษฐกิจระดับชาติ จัดตั้งขึ้นเมื่อเดือนกรกฎาคม 2543 มีพื้นที่ทั้งหมด 12.79 ตารางกิโลเมตร เป็นเขตที่เน้นการพัฒนาด้านอุตสาหกรรมเทคโนโลยีระดับสูง อาทิ อุตสาหกรรมเคมี โดยเฉพาะอย่างยิ่งอุตสาหกรรมเคมีที่มีความเกี่ยวข้องกับทะเลสาบน้ำเค็ม (Salt Lake Chemicals) อุตสาหกรรมโลหะที่ไม่ใช่เหล็ก อุตสาหกรรมเทคโนโลยีขั้นสูง อุตสาหกรรมโทรคมนาคม อุตสาหกรรมก๊าซธรรมชาติ และอุตสาหกรรมอื่นๆ ที่เกี่ยวกับการแปรรูปและพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ นอกจากนี้ยังมีอุตสาหกรรมพิเศษเฉพาะพื้นที่ เช่น อุตสาหกรรมที่นำทรัพยากรพืชและสัตว์จากที่ราบสูงมาผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ยาท้องถิ่นของชาวทิเบต และอุตสาหกรรมอาหารท้องถิ่น เป็นต้น จนถึงปัจจุบันเขตพัฒนาเศรษฐกิจและเทคโนโลยีซีหนิงมีมูลค่าการลงทุนรวมประมาณ 200 ล้านดอลลาร์ นักลงทุนต่างชาติที่ลงทุนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจและเทคโนโลยีซีหนิงส่วนใหญ่มาจากประเทศแคนาดาและเยอรมัน

เขตใหม่เฉิงหนาน (Chengnan New Zone) : ตั้งอยู่ทางทิศใต้ของนครซีหนิง มีพื้นที่ทั้งหมด 30 ตารางกิโลเมตร เป็นเขตที่เน้นให้เกิดการพัฒนาด้านธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ ธุรกิจการค้าทั้งภายในและนอกประเทศ ธุรกิจการสื่อสาร การท่องเที่ยว วัฒนธรรม และการแปรรูปทรัพยากรที่มีความเฉพาะของเขตที่ราบสูงชิงจาง

นิคมอุตสาหกรรมกานเหอ (Ganhe Industrial Park) : ก่อตั้งขึ้นเมื่อเดือนกรกฎาคม 2545 ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของนครซีหนิง มีพื้นที่ทั้งหมด 10 ตารางกิโลเมตร ห่างจากเมืองซีหนิง 35 กิโลเมตร มีเป้าหมายในการพัฒนา คือ การอาศัยความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรแร่ธาตุของมณฑลชิงไห่ในการพัฒนาอุตสาหกรรมแร่ ฟอสเฟต ปุ๋ยเคมี และอุตสาหกรรมปลายน้ำที่เกี่ยวข้องกับโลหะเป็นหลัก ปัจจุบันมีวิสาหกิจที่เข้ามาลงทุนในนิคมอุตสาหกรรมกานเหอเป็นจำนวน 27 ราย

เขตพัฒนาเศรษฐกิจและเทคโนโลยีโกลมุดคุนหลุน (Golmud and Kunlun) : จัดตั้งขึ้นในปี 2535 และได้รับการอนุมัติให้เป็นเขตพัฒนาเศรษฐกิจและเทคโนโลยีระดับมณฑลในปี 2548 มีพื้นที่ทั้งสิ้น 15.55 ตารางกิโลเมตร อุตสาหกรรมหลักของเขตพัฒนาเศรษฐกิจและเทคโนโลยีโกลมุดคุนหลุน ได้แก่ อุตสาหกรรมเคมี อุตสาหกรรมน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ อุตสาหกรรมถลุงเหล็ก และอุตสาหกรรมโซล่าเซลล์ เป็นต้น

2. ข้อมูลทางเศรษฐกิจ

2.1 ดัชนีทางเศรษฐกิจมหภาคที่สำคัญ

ในปี พ.ศ. 2558 มณฑลชิงไห่มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเท่ากับ 2.41 แสนล้านหยวน เป็นอันดับที่ 30 ของจีน และมีรายได้ต่อหัวของประชากรอยู่ที่ 41,428 หยวน เป็นลำดับที่ 17 ของจีน⁴

ในปี พ.ศ. 2559 มณฑลชิงไห่มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเท่ากับ 2.57 แสนล้านหยวน เป็นอันดับที่ 30 ของจีน และมีรายได้ต่อหัวของประชากรอยู่ที่ 43,718 หยวน เป็นลำดับที่ 18 ของจีน⁵

4 <http://www.phbang.cn/finance/data/152412.html>

<http://xxw3441.blog.163.com/blog/static/7538362420163481733782>

5 <http://lt.cjdy.net/thread-2358200-1-1.html>

ตารางที่ 1.1 ดัชนีทางเศรษฐกิจมหภาคที่สำคัญของมณฑลชิงไห่

ดัชนีทางเศรษฐกิจ	2553	2554	2555	2556	2557	การเปลี่ยนแปลงเทียบกับปี 2556 (%)
	มูลค่า	มูลค่า	มูลค่า	มูลค่า	มูลค่า	
ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในมณฑล (พันล้านหยวน)	135.00	167.00	189.35	212.20	230.33	8.54
Per Capita GRP (หยวน)	24,115.00	29,522.00	33,181.00	36,875.00	39,671.00	7.58
มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม						
- อุตสาหกรรมภาคการเกษตร (พันล้านหยวน)	13.49	15.50	17.69	20.47	21.59	5.47
- อุตสาหกรรมภาคการผลิต (พันล้านหยวน)	74.46	97.52	109.23	115.13	123.43	7.21
- อุตสาหกรรมการผลิต	61.37	81.17	89.59	96.42	95.39	-1.07
- อุตสาหกรรมก่อสร้าง	14.00	16.35	19.65	23.38	28.04	19.93
- อุตสาหกรรมภาคบริการ (พันล้านหยวน)	47.09	54.02	62.43	76.61	85.31	11.36
การลงทุนในสินทรัพย์ถาวร (พันล้านหยวน)	106.87	143.43	192.00	240.39	290.87	21.00
การค้าปลีก (พันล้านหยวน)	35.08	41.05	47.60	54.96	62.08	12.95
เงินเฟ้อ (ดัชนีราคาผู้บริโภค, %)	5.40	6.10	3.10	3.90	2.80	-28.21
มูลค่าการส่งออก (พันล้านเหรียญสหรัฐฯ)	0.47	0.66	0.73	0.85	1.13	32.94
มูลค่าการนำเข้า (พันล้านเหรียญสหรัฐฯ)	0.32	0.26	0.43	0.56	0.59	5.36
การลงทุนจากต่างประเทศ						
- มูลค่าของสัญญา (พันล้านเหรียญสหรัฐฯ)	316.56	335.96	371.01	167.51	106.46	-36.45
- มูลค่าการลงทุนจริง (พันล้านเหรียญสหรัฐฯ)	219.30	168.93	205.78	93.72	50.10	-46.54

ที่มา: Qinghai Statistical Yearbook 2015

ในปี 2557 มณฑลชิงไห่มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมมาจากภาคการเกษตรร้อยละ 9.4 ภาคอุตสาหกรรมร้อยละ 53.6 และอุตสาหกรรมด้านการบริการร้อยละ 37 ดังข้อมูลในตารางที่ 1.2

ตารางที่ 1.2 มูลค่าผลิตภัณฑ์รวมของมณฑลชิงไห่ปี 2557

รายการ	มูลค่า (พันล้านหยวน)	สัดส่วนต่อมูลค่ารวม (%)
มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของมณฑล	230.33	100
ภาคการเกษตร	21.59	9.40
ภาคอุตสาหกรรม	123.43	53.60

รายการ	มูลค่า (พันล้านบาท)	สัดส่วน ต่อมูลค่ารวม (%)
- อุตสาหกรรมการผลิต	95.39	41.40
- อุตสาหกรรมการก่อสร้าง	28.04	12.20
ภาคบริการ	85.31	37.00
- ธุรกิจคมนาคมขนส่ง จัดเก็บสินค้า และไปรษณีย์	8.17	3.54
- ธุรกิจค้าส่งและค้าปลีก	15.06	6.53
- ธุรกิจด้านที่พักอาศัยและจัดเลี้ยง	3.73	1.62
- ธุรกิจการเงิน	17.52	7.60
- ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์	4.90	2.13
- อื่นๆ	35.93	15.58

ที่มา: Qinghai Statistical Yearbook 2015

2.2 ภาคการเกษตร

ในปี 2557 มณฑลชิงไห่มีมูลค่าผลผลิตทางการเกษตรทั้งสิ้น 32.75 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.54 จากปี 2556 โดยมูลค่าจากการเลี้ยงสัตว์มากที่สุดคือ 16.91 พันล้านบาท ตามมาด้วยการเพาะปลูก และการป่าไม้ ตามลำดับ ดังข้อมูลในตารางที่ 1.3

ตารางที่ 1.3 มูลค่าผลผลิตทางการเกษตรของมณฑลชิงไห่

รายการ	มูลค่าปี 2553 (พันล้านบาท)	มูลค่าปี 2554 (พันล้านบาท)	มูลค่าปี 2555 (พันล้านบาท)	มูลค่าปี 2556 (พันล้านบาท)	มูลค่าปี 2557 (พันล้านบาท)	สัดส่วนการ เปลี่ยนแปลง (%)
มูลค่าผลผลิตทางการเกษตร	20.13	23.08	26.39	31.03	32.75	5.54
การเพาะปลูก	9.20	10.29	11.71	14.05	14.42	2.63
การป่าไม้	0.38	0.42	0.46	0.57	0.66	15.79
การเลี้ยงสัตว์	10.15	11.93	13.70	15.79	16.91	7.09
การประมง	0.01	0.02	0.06	0.13	0.22	69.23
การให้บริการ	0.39	0.42	0.46	0.49	0.53	8.16

ที่มา: Qinghai Statistical Yearbook 2015

ปี 2557 มณฑลชิงไห่มีพื้นที่เพาะปลูกทั้งหมด 55,300 ตารางกิโลเมตร ในจำนวนพื้นที่ทั้งหมดนี้เป็นพื้นที่เพาะปลูกถั่วพืช 28,000 ตารางกิโลเมตร ทั้งนี้ผลผลิตทางการเกษตรที่สำคัญของมณฑล ได้แก่ จำพวกเมล็ดพืช ธัญญาหาร และพืชจำพวกมัน

ตารางที่ 1.4 ผลผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญของมณฑลชิงไห่ปี 2015

รายการ	ปริมาณปี	ปริมาณปี	ปริมาณปี	ปริมาณปี	ปริมาณปี	สัดส่วนการเปลี่ยนแปลง (%)
	2553	2554	2555	2556	2557	
	(หมื่นตัน)	(หมื่นตัน)	(หมื่นตัน)	(หมื่นตัน)	(หมื่นตัน)	
เมล็ดพืช	102.00	103.40	101.50	102.37	104.81	2.38
ซีเรียล	57.00	59.40	61.90	60.82	63.18	3.88
ข้าวสาลี	37.30	35.40	35.20	35.96	34.86	-3.06
เมล็ดถั่ว	8.50	7.10	7.10	5.65	5.68	0.53
พืชจำพวกมัน (Tubers)	36.60	36.90	32.50	35.90	35.95	0.14
เมล็ดฝักน้ำมัน	36.90	36.10	35.20	32.57	31.51	-3.25
เมล็ดถั่ว	36.40	35.60	34.50	31.93	31.04	-2.79
ผลไม้	1.40	1.35	1.41	1.35	1.32	-2.22

ที่มา: Qinghai Statistical Yearbook 2015

2.3 ภาคอุตสาหกรรม

ในปี 2557 ภาคอุตสาหกรรมของมณฑลชิงไห่มีมูลค่าเพิ่มของผลผลิตอุตสาหกรรม (Value-added of Industry) อยู่ที่ 0.27 ล้านล้านหยวน โดยมีค่าสัดส่วนของประเภทอุตสาหกรรมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมรายมณฑล (Gross Regional Product - GRP) ดังข้อมูลในตารางที่ 1.5

ตารางที่ 1.5 สัดส่วนของประเภทอุตสาหกรรมของชิงไห่ต่อ GRP (%)

ประเภท	2553	2554	2555	2556	2557
อุตสาหกรรมภาคการเกษตร	10	9.3	9.3	9.6	9.4
อุตสาหกรรมภาคการผลิต	55.1	58.4	57.7	54.3	53.6
- อุตสาหกรรมการผลิต	45.4	48.6	47.3	43	41.4
- อุตสาหกรรมการก่อสร้าง	9.7	9.8	10.4	11.3	12.2
อุตสาหกรรมภาคบริการ	34.9	32.3	33	36.1	37

ที่มา: Qinghai Statistical Yearbook 2015

ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (ปี 2559 – 2563) มณฑลชิงไห่มุ่งเน้นการพัฒนา ด้านทรัพยากร เทคโนโลยี และกลุ่มอุตสาหกรรม โดยตั้งเป้าหมายให้มีมูลค่าการผลิตของอุตสาหกรรมการผลิตเฉลี่ยให้ได้ 1 ล้านล้านหยวนภายในปี 2568 เพื่อผลักดันให้มณฑลชิงไห่กลายเป็นฐานอุตสาหกรรมการผลิตระดับโลก ที่สำคัญของประเทศจีนและของโลก

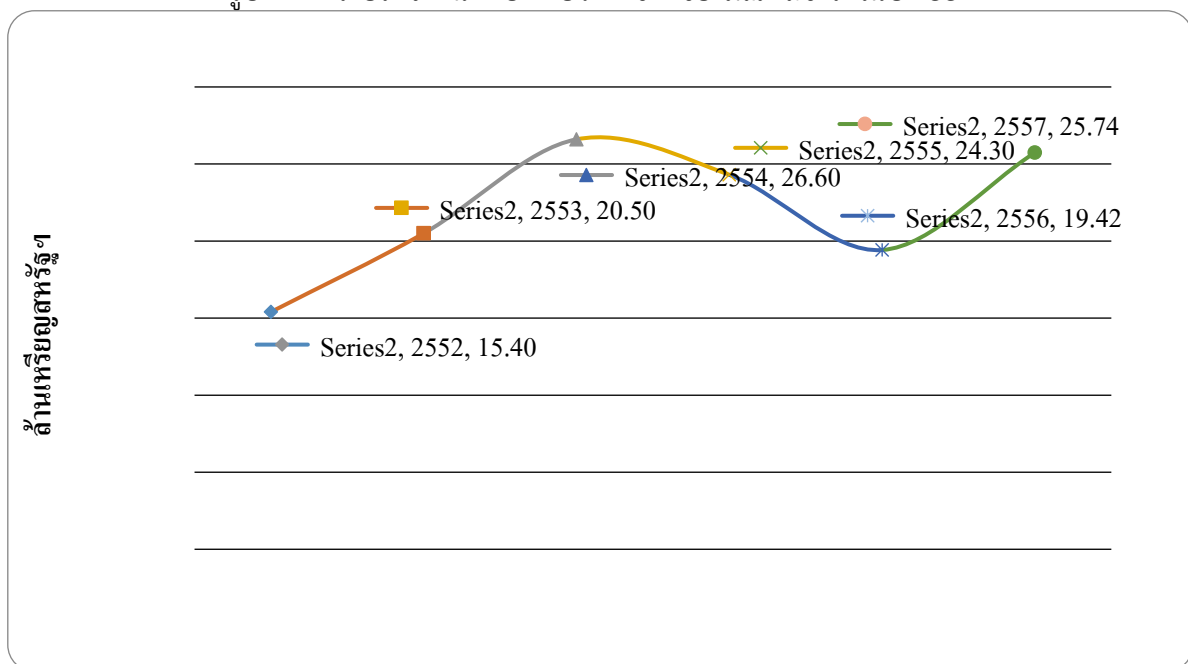
2.4 ภาคบริการ

2.4.1 ธุรกิจการท่องเที่ยว

มณฑลชิงไห่มีแหล่งท่องเที่ยวทั้งหมดประมาณ 408 แห่ง ในจำนวนนี้ 11 แห่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวระดับสากล และ 52 แห่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวระดับชาติ นอกจากนี้ยังมีแหล่งท่องเที่ยวระดับมณฑลอีก 84 แห่ง ยกตัวอย่างเช่น Qinghai Lake, Mount Sun & Moon, Longyang Gorge and Gold & Silver Meadow, Kunlun Culture, Folk Customs of Tu and Sala และ Ta'er Monastery เป็นต้น

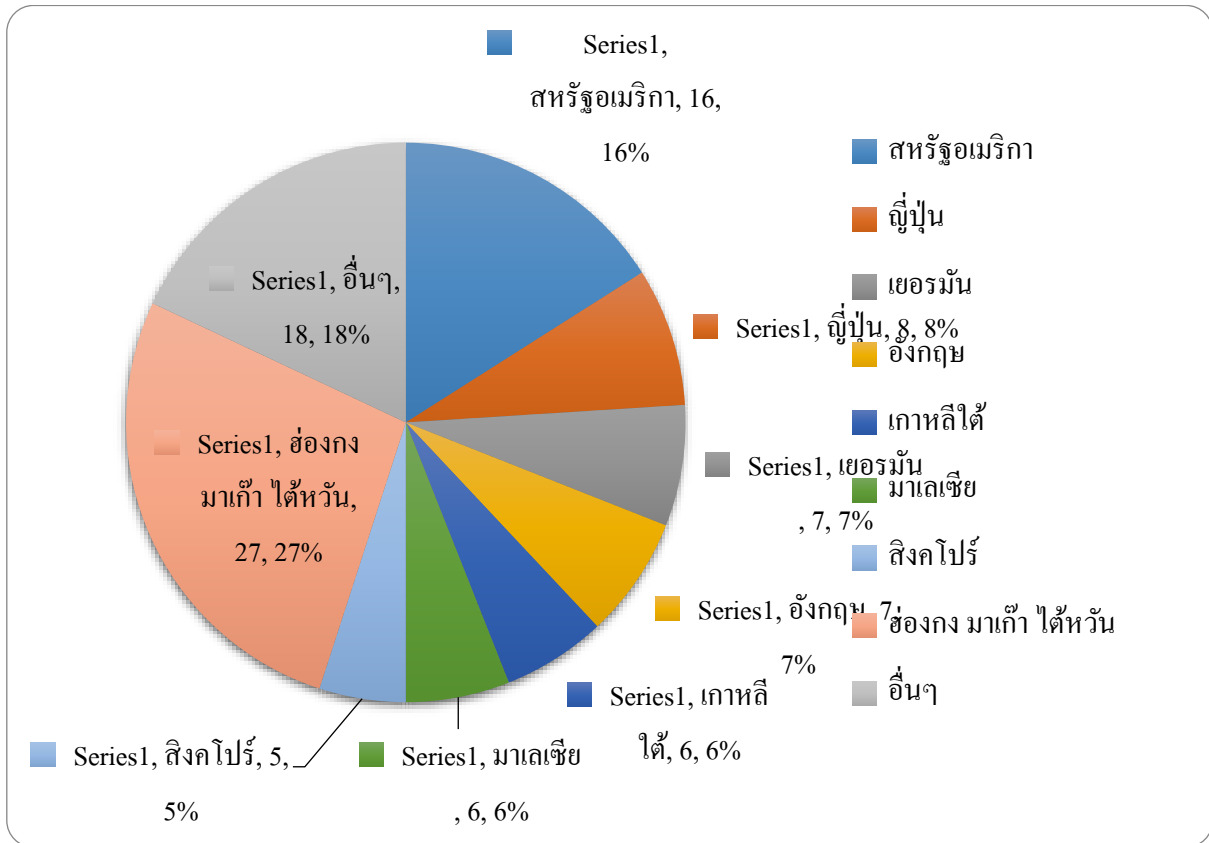
ในปี 2557 มณฑลชิงไห่มีรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติ 25.74 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นจากปี 2556 กว่าร้อยละ 32.54 จากจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งสิ้น 52,000 คน ในจำนวนนี้เป็นนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ 41,000 คน โดยมีจำนวนนักท่องเที่ยวจากสหรัฐอเมริกามากที่สุด 6,420 คน ตามมาด้วยญี่ปุ่น 3,393 คน และอังกฤษ 2,998 คน และเป็นนักท่องเที่ยวชาวฮ่องกง มาเก๊า และไต้หวันทั้งสิ้น 11,000 คน ดังรูปที่ 1.2 และ 1.3

รูปที่ 1.2 รายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติของมณฑลชิงไห่ในปี 2557

ที่มา: Qinghai Statistical Yearbook 2015

รูปที่ 1.3 จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เข้ามาท่องเที่ยวมณฑลชิงไห่ในแต่ละปี

ที่มา: Qinghai Statistical Yearbook 2015

2.4.2 ธุรกิจประกันภัย

ในปี 2557 ธุรกิจประกันภัยในมณฑลชิงไห่มีรายได้จากเบี้ยประกัน 4,608.91 ล้านบาท โดยเป็นรายได้จากเบี้ยประกันทรัพย์สิน 2,492.73 ล้านบาท และเป็นรายได้จากเบี้ยประกันชีวิต 2,116.18 ล้านบาท สำหรับค่าสินไหมที่บริษัทประกันภัยต้องชดใช้มีมูลค่ารวม 1,807.78 ล้านบาท โดยเป็นค่าสินไหมสำหรับประกันภัยประเภททรัพย์สิน 1,208.39 ล้านบาท และเป็นค่าสินไหมสำหรับประกันภัยประเภทชีวิต 599.39 ล้านบาท

ตารางที่ 1.6 รายได้จากเบี้ยประกันและค่าสินไหมที่บริษัทประกันภัยต้องชดใช้ในปี 2015

รายการ	ประกันทรัพย์สิน (ล้านบาท)	ประกันชีวิต (ล้านบาท)	รวม (ล้านบาท)
รายได้จากเบี้ยประกัน	2,492.73	2,116.18	4,608.91
ค่าสินไหมที่ชดใช้	1,208.39	599.39	1,807.78

ที่มา: Qinghai Statistical Yearbook 2015

2.5 การลงทุนจากต่างประเทศ

ข้อมูลการลงทุนโดยตรงจากนักลงทุนต่างชาติพบว่า ในปี 2557 มีจำนวนโครงการลงทุนทั้งสิ้น 9 โครงการ ลดลงจากปี 2556 ที่มีจำนวน 13 โครงการ โดยมีมูลค่าของการทำสัญญาทั้งสิ้น 106.46 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยมีการลงทุนจริงลดลงจากเดิมร้อยละ 46.54 ทั้งนี้การลงทุนจากต่างประเทศในมณฑลชิงไห่ส่วนใหญ่เป็นการลงทุนด้านอุตสาหกรรมการผลิต อาทิ ไฟฟ้า ก๊าซและน้ำ เป็นต้น

ตารางที่ 1.7 การลงทุนโดยตรงจากต่างชาติของมณฑลชิงไห่

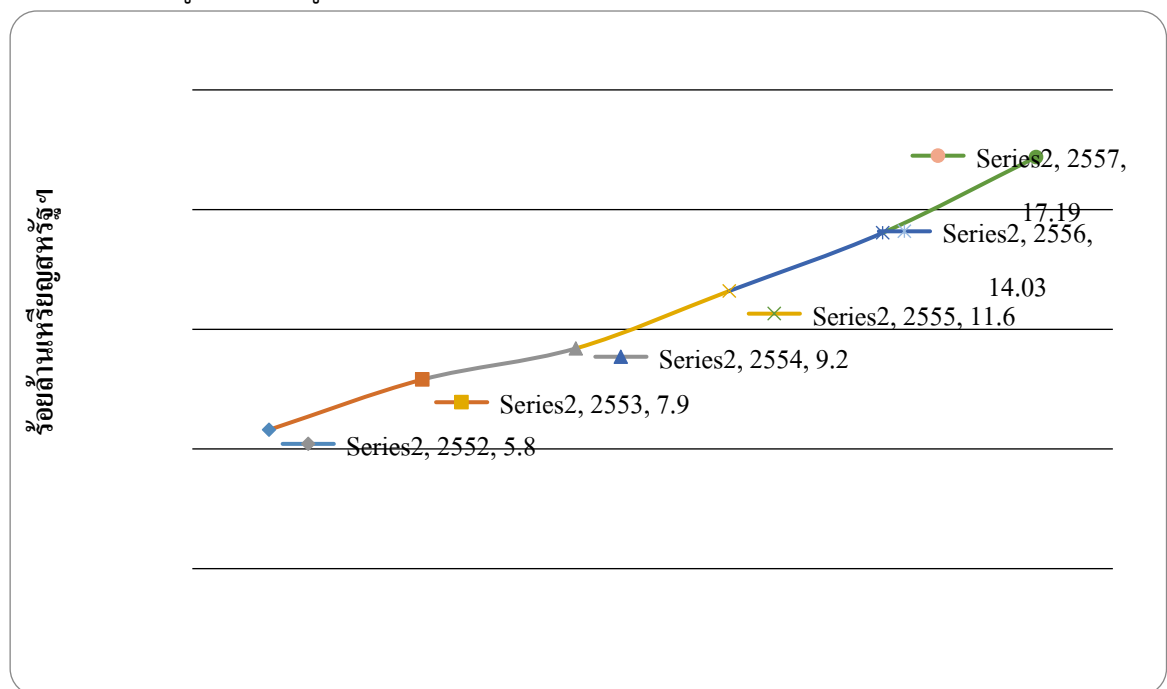
รายการ	2553	2554	2555	2556	2557	สัดส่วนการเปลี่ยนแปลง (%)
มูลค่าของสัญญา (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)	316.58	335.96	371.00	167.50	106.46	-36.45
มูลค่าการลงทุนจริง (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)	219.30	168.93	205.78	93.72	50.10	-46.54

ที่มา: Qinghai Statistical Yearbook 2015

2.6 การค้าระหว่างประเทศ

ในปี 2557 มูลค่าการนำเข้า – ส่งออกของมณฑลชิงไห่เท่ากับ 17.19 ร้อยล้านเหรียญสหรัฐฯ เพิ่มขึ้นจากปี 2556 ร้อยละ 22.52 โดยมูลค่าการส่งออกเท่ากับ 11.28 ร้อยล้านเหรียญสหรัฐฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 32.71 และมูลค่าการนำเข้าเท่ากับ 5.91 ร้อยล้านเหรียญสหรัฐฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.49 จากปีก่อนหน้า

รูปที่ 1.4 มูลค่าการนำเข้าและส่งออกของมณฑลชิงไห่ในแต่ละปี

ที่มา: Qinghai Statistical Yearbook 2015

สินค้าส่งออกที่สำคัญของมณฑลชิงไห่ ได้แก่ ซิลิคอนเสริมเหล็ก อุปกรณ์การแพทย์ เสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย และพลาสติก เป็นต้น โดยมีตลาดส่งออกหลักอยู่ที่ประเทศญี่ปุ่น มีมูลค่าการส่งออก 134.80 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ตามมาด้วยปากีสถาน 90.12 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ สหรัฐอเมริกา 84.44 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ฮองกง 67.93 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และมาเลเซีย 54 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ตามลำดับ

ตารางที่ 1.8 มูลค่าสินค้าส่งออกที่สำคัญของมณฑลชิงไห่

รายการ	2554	2555	2556	2557	สัดส่วนการเปลี่ยนแปลง (%)
มูลค่าการส่งออก (ร้อยล้านเหรียญสหรัฐฯ)	6.60	7.30	8.50	11.28	32.71
ซิลิคอนเสริมเหล็ก	0.20	N/A	1.36	2.04	50.00
อุปกรณ์การแพทย์	0.06	0.08	0.11	0.01	-90.90
เสื้อผ้าและเครื่องแต่งกาย	1.20	1.30	0.88	0.81	-7.95
พลาสติก	0.004	0.01	0.31	0.37	19.35

ที่มา: Qinghai Statistical Yearbook 2015

ในส่วนของผลิตภัณฑ์นำเข้าหลัก ได้แก่ อะลูมิเนียมออกไซด์ ผลิตภัณฑ์โลหะ และอุปกรณ์เครื่องมือ โดยมี การนำเข้าหลักๆ จากประเทศออสเตรเลีย อินเดีย และบอสเนีย ตามลำดับ

ตารางที่ 1.9 มูลค่าสินค้านำเข้าที่สำคัญของมณฑล

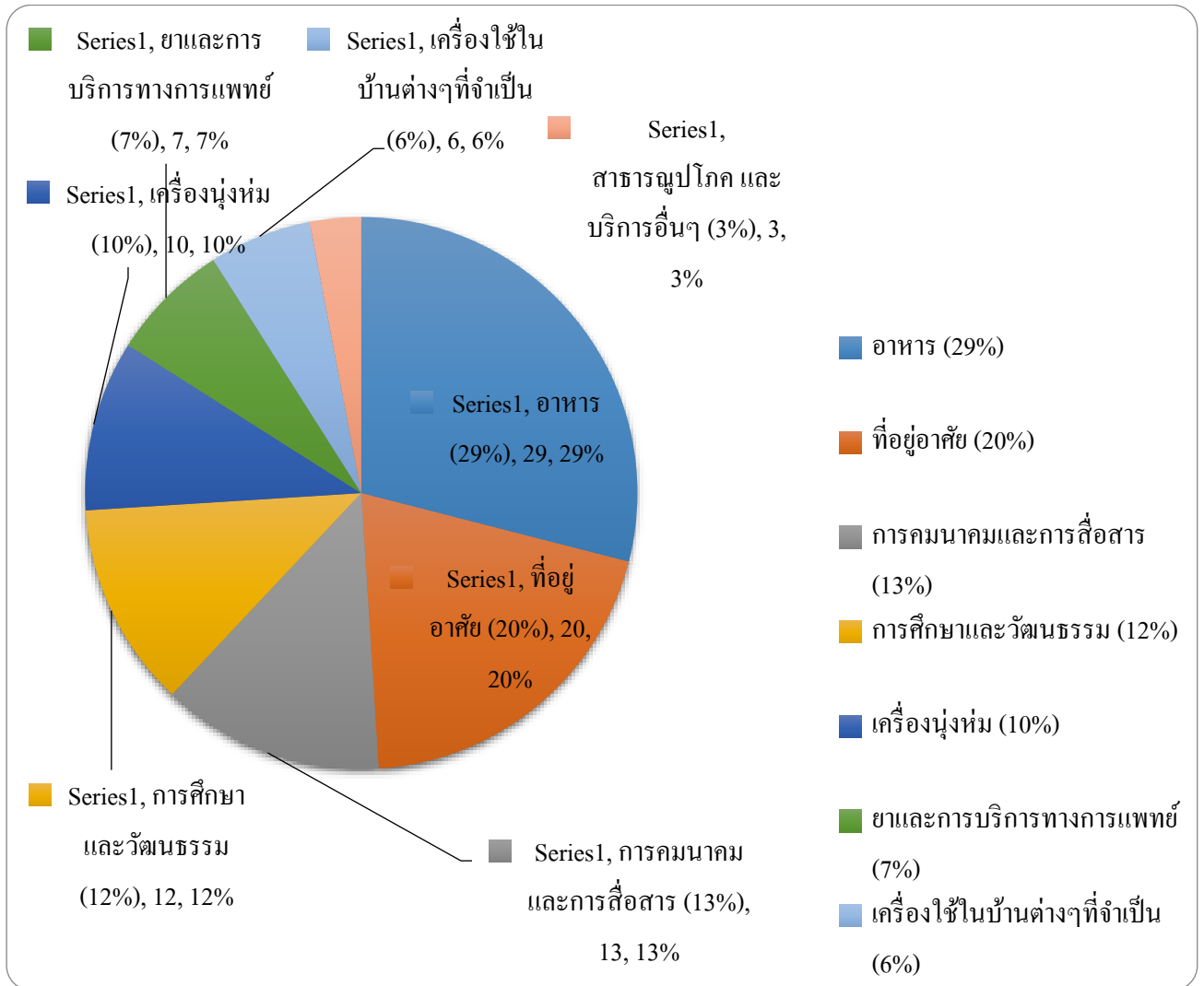
รายการ	2554	2555	2556	2557	สัดส่วนการเปลี่ยนแปลง (%)
มูลค่าการนำเข้า (ร้อยล้านเหรียญสหรัฐฯ)	2.62	4.30	5.55	5.91	6.49
อะลูมิเนียมออกไซด์	1.30	1.10	0.80	1.20	50.00
ผลิตภัณฑ์โลหะและชิ้นส่วน	0.003	0.10	0.11	0.03	-72.73
อุปกรณ์เครื่องมือ	0.20	N/A	0.03	1.00	3,233.33
เครื่องจักรสำหรับสิ่งทอ	0.03	0.11	0.01	0.07	600.00

ที่มา: Qinghai Statistical Yearbook 2015

2.7 ตลาดผู้บริโภค

ปี 2557 ประชากรเขตเมืองในมณฑลชิงไห่มีรายได้เฉลี่ยสุทธิต่อบุคคลอยู่ที่ 22,307 หยวน มีค่าครองชีพต่อหัวของประชากรในเขตเมืองอยู่ที่ 17,493 หยวน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนซึ่งอยู่ที่ 13,539.5 หยวน โครงการสร้างการใช้จ่ายของประชากรมีการใช้จ่ายในสินค้าประเภทอาหารมากที่สุด 5,228 หยวน ตามมาด้วยค่าใช้จ่ายทางด้านที่อยู่อาศัย 3,446 หยวน และค่าใช้จ่ายทางการคมนาคมและการสื่อสาร 2,235 หยวน ตามลำดับ

รูปที่ 1.5 โครงสร้างการใช้จ่ายของประชากรในเมือง

ที่มา: Qinghai Statistical Yearbook 2015

ทางด้านประชากรในเขตชนบทนั้น มีระดับค่าครองชีพต่อหัวของประชากรในปี 2557 อยู่ที่ 8,235 หยวน โดยมีการใช้จ่ายในสินค้าประเภทอาหารมากที่สุด 2,626 หยวน ตามมาด้วยค่าใช้จ่ายด้านที่อยู่อาศัย 1,416 หยวน และค่าใช้จ่ายทางการคมนาคมและการสื่อสาร 1,392 หยวน

ปี 2557 มณฑลชิงไห่มีการเติบโตของตลาดผู้บริโภคเพิ่มขึ้นร้อยละ 12.95 หรือเป็นมูลค่า 62.08 พันล้านหยวน โดยมีตลาดหลักอยู่ที่เมืองซีหนิง ทั้งนี้ห้างสรรพสินค้าและศูนย์การค้าที่สำคัญอยู่ที่เมืองชิงไห่ เช่น Xining Department Store, Xining Xidan Malls และ Hualian Commercial Building เป็นต้น

อุตสาหกรรมที่มีศักยภาพของมณฑลชิงไห่ มีดังนี้

มณฑลชิงไห่ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของจีน เป็นมณฑลที่มีความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติและทรัพยากรน้ำ และมีทุ่งหญ้าอันกว้างใหญ่ รวมถึงเป็นต้นกำเนิดของแม่น้ำเหลือง แม่น้ำแยงซีเกียง และแม่น้ำโขง ซึ่งทำให้สามารถพัฒนาเป็นอุตสาหกรรมด้านต่างๆ โดยอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพของมณฑลชิงไห่ ได้แก่ อุตสาหกรรมการเพาะปลูก ปศุสัตว์ การผลิตปุ๋ยโพแทช เกลือ เหมืองแร่ พลังงานไฟฟ้า พลังงานความร้อน การผลิตก๊าซและ

น้ำ เป็นต้น ทั้งนี้ อุตสาหกรรมที่มีศักยภาพมากที่สุดของมณฑลชิงไห่ ได้แก่ 2 อุตสาหกรรมดังรายละเอียดด้านล่าง ดังนี้⁶

อุตสาหกรรมเกลือ

เกลือเฮไลต์ (Halite) จากทะเลสาบ Chakayan Lake ของมณฑลชิงไห่มีชื่อเสียงในเรื่องของคุณภาพและรสชาติที่ดี ปัจจุบัน อุตสาหกรรมเกลือของมณฑลชิงไห่ได้อาศัยทรัพยากรเกลือจากทะเลสาบเกลือ Chakayan Lake ในการผลิตเกลือออกมาจำนวน 1.5 ล้านตันต่อปี และยังมีการพัฒนาในด้านอื่นๆเพิ่มขึ้น เช่น การพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ การบรรจุภัณฑ์ ยกระดับคุณภาพของสินค้า เป็นต้น และผลิตภัณฑ์เกลือ 12 ยี่ห้อ เช่น ยี่ห้อ Zangqing yan, Da qing yan, Tianran hu yan เป็นเกลือที่ได้มาจากทะเลสาบเกลือฉาซ่า (Chaka Salt Lake) ที่อยู่ห่างจากระดับน้ำทะเล 3,100 เมตร โดยคัดสรรวัตถุดิบจากเกลือเม็ดใหญ่ที่ได้จากทะเลสาบเกลือธรรมชาติที่มีอายุกว่าหมื่นปี และรักษาให้เกลือคงสภาพโดยไม่ทำลายธาตุเดิม ผ่านกระบวนการแปรรูปโดยใช้เทคโนโลยีการกลั่นที่ทันสมัย ทำให้เกลือมีความละเอียดมากขึ้น จนได้รับการยกย่องให้เป็นเกลือบริโภคที่ได้มาตรฐานและมีคุณภาพที่ดีที่สุดในประเทศจีน⁷

จากข้อมูลระบุว่า บริษัท Western Mining Group ที่เป็นบริษัทในเครือรัฐวิสาหกิจ QingHai Salt Lake Industry จำกัด ได้ทำการบุกเบิกตลาดในต่างมณฑล ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม จนถึง วันที่ 15 กุมภาพันธ์ ของปี พ.ศ. 2559 ได้ทำการส่งผลิตภัณฑ์เกลือประเภทต่างๆเป็นจำนวน 3,572 ตัน ออกไปยังมณฑลอื่น เมื่อเทียบกับมูลค่าการจำหน่ายผลิตภัณฑ์เกลือประเภทต่างๆ รวมกันจำนวน 782 ตันในปี พ.ศ. 2559 เพิ่มขึ้นมากกว่า 4 เท่า และเมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ ปีพ.ศ. 2559 ธุรกิจเกลือของมณฑลชิงไห่ได้เริ่มก่อตั้งเป็นบริษัทจำหน่ายเกลือข้ามมณฑลในมณฑลกานซูขึ้นเป็นที่แรก และได้สร้างคลังสินค้าสำหรับเก็บเกลือบริโภคไว้ตามเขตเมืองและอำเภอต่างๆ ของมณฑลกานซูจำนวน 86 จุด และมีผู้รับผิดชอบเฉพาะด้านโดยตรงในทุกกระบวนการหรือทุกขั้นตอน โดยเริ่มตั้งแต่ขั้นตอนการผลิต การขนส่ง คลังเก็บสินค้า จุดกระจายสินค้าตลอดจนถึงการจัดจำหน่าย เป็นต้น ทั้งนี้ บริษัท QingHai Salt Lake Industry จำกัด ได้อาศัยทรัพยากรที่อุดมสมบูรณ์ของทะเลสาบ Chakayan Lake ในพื้นที่ Caidam เพื่อสร้างเป็นฐานการผลิตเกลือสำหรับบริโภคจำนวนแสนล้านตันของจีน พัฒนาเกลือสำหรับบริโภคให้มีความหลากหลาย ปรับปรุงกระบวนการผลิตให้ดียิ่งขึ้น เพื่อให้เกลือจากทะเลสาบ Chakayan Salt Lake ได้ส่งออกไปจำหน่ายยังทั่วประเทศจีน และทั่วโลก⁸

อุตสาหกรรมการผลิตปุ๋ยโพแทช

มณฑลชิงไห่เป็นมณฑลที่มีการผลิตปุ๋ยโพแทชที่ขึ้นชื่อของประเทศจีน ซึ่งบริษัท QingHai Salt Lake Industry จำกัด ที่ตั้งอยู่ที่ในเมือง Golmud city ของมณฑลชิงไห่เป็นรัฐวิสาหกิจขนาดใหญ่ที่กำกับดูแลโดยคณะกรรมการบริหารทรัพย์สินของสภาแห่งรัฐในมณฑลชิงไห่ ทำธุรกิจด้านการผลิตวัสดุสารเคมีและผลิตภัณฑ์เคมีเป็นหลัก บริษัทดังกล่าวเป็นผู้นำด้านอุตสาหกรรมการผลิตปุ๋ยโพแทชของจีน และเป็นฐานอุตสาหกรรมการผลิตปุ๋ยโพแทชที่ใหญ่ที่สุดของจีนในปัจจุบัน ทั้งนี้ บริษัทยังให้บริการสินเชื่อบริหารระหว่างประเทศ และเป็นบริษัทที่มี

6 <http://www.qh.gov.cn/dmqh/system/2017/03/07/010254664.shtml>

<http://www.qh.gov.cn/dmqh/fzp/index.html>

7 <http://www.duxuan.cn/doc/16870898.html>

8 <http://www.qh.gov.cn/dmqh/system/2017/02/25/010253138.shtml>

ภาพลักษณ์ที่ดีอยู่ในระดับ 3A รวมถึงได้รับรางวัลอุตสาหกรรมดีเด่นในวันแรงงานสากล (วันที่ 1 พฤษภาคม พ.ศ. 2559) ของจีน และมีกำลังการผลิตปุ๋ยโพแทชอยู่ที่ 5 ล้านตันต่อปี⁹

ในปี พ.ศ. 2560 ตลาดปุ๋ยโพแทชในประเทศจีน และราคาเกลือจากทะเลสาบนั้นมีความมั่นคง Product Baseline อยู่ที่ร้อยละ 60 ชนิดผงผลึกมีราคาแบบ C.I.F. อยู่ที่ 1,970 หยวนต่อตัน สภาพของตลาดและการขนส่งมีความคล่องตัว โรงงานขนาดเล็กบางแห่งในมณฑลชิงไห่จะกระจายสินค้าออกจากคลังสินค้าเป็นหลัก ปุ๋ยโพแทชชนิดผงร้อยละ 57 มีราคาแบบ C.I.F. อยู่ที่ 1,700-1,750 หยวนต่อตัน แต่ในช่วงระยะนี้ การนำเข้าของโพแทสเซียม (Potassium) มีอัตราลดลง สินค้าถึงท่าเรือมีปริมาณน้อยลง ราคาพอร์ตมีแวนไน้มคลายตัวโพแทสเซียมแดงรัสเซีย 1,950-1,980 หยวนต่อตัน และโพแทสเซียมเม็ด 2,100-2,150 หยวนต่อตัน¹⁰

⁹ <http://www.qhyhgf.com/wzzwy-f.jsp?urltype=tree.TreeTempUrl&wbtreid=1002>

¹⁰ <http://www.hnhhcoop.com/newsdetails.php?newsid=5668>